

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

15 april 1997

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Jos Geysels –

**betreffende een verstrenging, een uitbreiding met eisen inzake ventilatie en
een betere handhaving van het isolatiedecreet**

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de Beleidsbrief Energie 1996-1999, op 14 oktober 1996 ingediend door de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, waarin onder meer wordt gesteld dat de minister op korte termijn de wetgeving wil aanpassen om te komen tot de verbetering van het globale isolatiepeil van K50 ;
- overwegende dat woningverwarming het grootste aandeel heeft in het huishoudelijk energiegebruik (verwarming en de productie van warm water staan samen in voor circa 65 % van het totale energiegebruik in een woning) ;
- overwegende dat isolatie de belangrijkste en goedkoopste techniek is om op lange termijn energie te besparen in woongebouwen ;
- overwegende dat gewoon dubbel glas de zwakste schakel is in de isolatie van woongebouwen, deze glassoort isoleert bijvoorbeeld ca. 6 keer slechter dan een licht geïsoleerde spouwmuur, en ca. 10 keer slechter dan een goed geïsoleerd dak of een goed geïsoleerde muur (cf. prof. H. Hens (KULeuven – Laboratorium Bouwfysica) en ir. P. Wouters e.a. (Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf) in het verslag van de studiedag "Een klare kijk op glas" van de Koninklijke Vlaamse Ingenieursvereniging KVIV op 9 oktober 1996) ;
- overwegende dat gewoon dubbel glas in feite een verouderde techniek is, die al 100 jaar geleden werd toegepast in ondermeer Zwitserland, en dat het zogenaamde "verbeterd dubbel glas", dat thans door alle grote fabrikanten wordt geleverd, 2 tot 3 maal beter isoleert dan gewoon dubbel glas en 4 tot 6 maal beter dan enkel glas ;
- overwegende dat dit "verbeterd dubbel glas", dankzij de voortdurende inspanningen van de fabrikanten, nauwelijks 400 tot 800 frank per m² meer kost dan gewoon dubbel glas, waardoor de extra kosten voor de consument onmiddellijk (door de kleinere verwarmingsinstallatie) of zeer snel zijn terugverdiend ;
- overwegende dat het voor de meeste consumenten moeilijk is om te beoordelen of de extra uitgaven voor dat beter isolerend dubbel glas de moeite lonen ;
- overwegende dat het volgens een studie van DG XVII van de Europese Commissie nog meer dan 100 jaar zal duren eer het enkel glas in bestaande woningen zal zijn vervangen, indien er geen initiatieven komen van onder meer de overheid (De Standaard 3/3/1996) ;
- overwegende dat de vervanging van enkel glas door super-isolerend glas in bestaande Belgische woningen volgens dezelfde studie goed zou zijn voor 3.400 bijkomende jobs, en een vermindering van de CO₂-emissie met 3 miljoen ton (idem) ;
- overwegende dat het gebruik van gewoon dubbel glas verboden is in onder meer Zweden, Denemarken, Duitsland (Wärmeschutzverordnung 1/1/1995) en de facto in Nederland (EnergiePrestatieNorm 1/1/1996) ;
- overwegende dat, door de achterstand in Vlaanderen inzake energiebesparing, het gevaar bestaat dat de modernste productie-eenheden van de vlakglasindustrie uit Vlaanderen zullen verhuizen naar Duitsland/Nederland, zoals dat al het geval is met de nieuwste productielijn voor verbeterd dubbel glas van Glaverbel ;
- overwegende dat een verstrenging van de maximum isolatiewaarden voor beglazing in het Vlaamse isolatiedecreet, zonder aanpassing van het globale isolatiepeil, er toe zou leiden dat de maximale isolatiewaarden voor niet-doorschijnende delen (muren, vloeren, daken) minder streng zouden worden, terwijl deze nu al als laks moeten worden beschouwd in vergelijking met die welke gangbaar zijn bij onze belangrijkste handelspartners (onder meer Nederland, Frankrijk en Duitsland) ; en dat bovendien het risico zou ontstaan dat men nieuwe bouwfysische problemen creëert (condensatie op de zwakste punten van de buitenwanden : voegen, achterkasten, hoeken, lintelen boven ramen, ...) als de minimum isolatiewaarden voor ondoorschijnende buitenwanden niet in verhouding mee worden verlaagd met deze voor glas ;
- overwegende dat naarmate de woningen beter geïsoleerd zijn, het aandeel van de ventilatieverliezen in het totale warmteverlies van de woning groot wordt (30 % tot 50 %), dat in 8 op 10 van de vandaag gebouwde woningen géén ventilatievoorzieningen zijn ingebouwd, dat in deze woningen de ventilatie berust op toevalligheden (kieren) of oncontroleerbare ingrepen (openen van ramen), en dat dat leidt tot hetzij een ongezonde binnenlucht, hetzij energieverstopping ;

- overwegende dat er een Belgische ventilatienorm voor gebouwen, NBN D50-001 bestaat, waarvan de toepassing inhoudt dat er effectieve ingrepen moeten gebeuren om lucht af te voeren en lucht toe te voeren (hetzij op een natuurlijke wijze via roosters en ventilatiekokers, hetzij op mechanische wijze door middel van ventilatoren) ;
- overwegende dat deze norm al wettelijk verplicht is in Wallonië, in het kader van het Waalse isolatiedecreet ;
- overwegende dat uit de eerste resultaten van de SENVIVV-studie in het kader van het Vlaams Impulsprogramma Energie Technologie blijkt dat er geen enkele controle van het isolatiedecreet plaatsvindt : uit een steekproef van de administratie bij ca. 10 % van de formulieren met isolatiekenmerken die architecten moeten indienen met de bouwaanvraag, bleek dat er in 1994 7,1 % van de ingezonden formulieren al niet voldoet aan de norm, en uit een eerste steekproef ter plaatse bij 8 woningen die aan het isolatiedecreet moeten voldoen, bleek dat er slechts 3 voldoen, terwijl van de 5 woningen die niet voldeden, er zelfs één was met een isolatiepeil van K-158 (niet-geïsoleerd dak), ondanks het feit dat de woning 1,5 jaar bewoond was ;
- overwegende dat bovenstaande bevindingen nog aan kracht winnen door de vaststelling dat bij de tweede editie van de "Energiewedstrijd voor architecten" die door Electrabel en de gemengde intercommunales werd uitgeschreven, meer dan de helft van de ingestuurde projecten waarvan de architecten dachten dat ze een prijs in een energiewedstrijd zouden kunnen behalen niet eens in aanmerking kwamen voor verdere beoordeling door de jury, omdat het isolatiepeil hoger lag dan de vereiste K55 (Bouwbedrijf, 21 maart 1997) ;
- overwegende dat het dus geen zin heeft het isolatiedecreet te verstrengen als er ook niet gelijktijdig werk wordt gemaakt van een betere controle en handhaving van dat decreet ;
- verwijzende naar bovengenoemde Beleidsbrief van Vlaams minister Van Rompuy, waarin onder meer wordt vermeld dat de controle op de toepassing van de isolatiewetgeving momenteel ontoereikend is en dat in overleg met de Vlaamse minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening zal worden onderzocht welke mogelijkheden de regelgeving op de ruimtelijke ordening biedt om tot een gezamenlijk initiatief te komen ter

verbetering van de controle op de isolatiereglementering ;

- vraagt de Vlaamse regering

1° het besluit van de Vlaamse regering houdende het opleggen van minimum eisen inzake thermische isolatie van woongebouwen (Belgisch Staatsblad van 18 maart 1992)

A. uit te breiden zodat het inbouwen van ventilatievoorzieningen volgens de norm NBN D50-001 wettelijk verplicht wordt ;

B. te wijzigen in de volgende onderdelen :

1. artikel 3 wordt : "Nieuw op te richten woongebouwen dienen een peil van globale warmte-isolatie (K-waarde), berekend volgens de Belgische norm NBN B62-301 te bezitten gelijk aan of beter dan K45" ;

2. Tabel 1 van de Bijlage :

a) kmax wordt voor doorschijnende wanden of wandelementen van het verliesoppervlak van het gebouw verlaagd van 3,5 tot 2,0 ;

b) kmax wordt voor "Buitenmuren of delen ervan" verlaagd van 0,6 naar 0,5 ;

c) de uitzondering in voetnoot 1 bij deze tabel wordt geschrapt ;

3. Tabel 2 van de Bijlage :

a) kmax wordt voor "Vensters tussen het beschermd volume en de buitenomgeving" verlaagd van 3,5 tot 2,0 ;

b) kmax wordt voor "Buitenmuren tussen beschermd volume en de buitenomgeving" verlaagd van 0,6 naar 0,5 ;

2° een informatiecampagne op te zetten voor twee verschillende doelgroepen : enerzijds de potentiële bouwheren en anderzijds de architecten, waarbij de voordelen van verbeterd dubbel glas en het belang van goede ventilatie (en hiermee de motivatie voor het nieuwe besluit) worden uiteengezet ;

- 3° te garanderen dat jaarlijks de isolatie van minimum 5 % van de nieuwe Vlaamse woningen en 5 % van de grondig gerenoveerde woningen, tijdens de bouwwerken, wordt gecontroleerd door ervaren deskundigen ;
- 4° jaarlijks, vóór 1 mei, een verslag over de naleving van het isolatiedecreet te overhandigen aan het Vlaams Parlement.

Jos GEYSELS
